

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΑΞΙΔΙΑ

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Οι σχολικές, εκπαιδευτικές εκδρομές-επισκέψεις και η συμβολή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Το ελαφρώς τροποποιημένο κείμενο είναι της Βλασίας Δ. Κασκανιώτη, διδάκτορος Θεολογίας και εκπαιδευτικού Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Αντλήθηκε από την ιστοσελίδα <https://ejournals.lib.auth.gr/religions/teaching/article/view/6024/5772>.

Οι μαθητές νιώθουν την ανάγκη να φύγουν από τον τόπο τους και αυτή η δυνατότητα για πολλούς λόγους μπορεί να είναι από σπάνια έως ανύπαρκτη. Γι' αυτό η εκδρομή είναι από μόνη της ένα γεγονός που προκαλεί μια ευδιαθεσία, μια χαρά. Αυτή η συναισθηματική χαλάρωση είναι το αντίδοτο της έντασης που δημιουργείται στην ψυχή του μαθητή από την προγραμματισμένη ενδοσχολική και εξωσχολική καθημερινότητα και η οποία από μια πλευρά συνδέεται και με την εκδήλωση βίαιης συμπεριφοράς. Έτσι είναι διπλή η ωφέλεια, αφού αφενός σπάει η τετριμμένη καθημερινότητα και αφετέρου καταλαγιάζει η υπερένταση και αναστέλλεται η βία. Στην εκδρομή ενεργοποιείται όχι μόνο το προσωπικό συναίσθημα, αλλά γίνεται και το άνοιγμα στον άλλον, εξωτερικεύεται η προσωπική τους σκέψη και αναμένεται να ακουστεί ή και να εισακουστεί και η σκέψη τού άλλου.

Οι μαθητές μαθαίνουν να εκφράζουν τα προσωπικά τους βιώματα και να ακούν και μέσω αυτής της διαδικασίας να γνωρίζουν βαθύτερα τον άλλον, να τον πλησιάζουν, να τον συμπαθούν. Στην εκδρομή τα εγωκεντρικά «θέλω» δεν μπορούν να βρουν ικανοποίηση, γιατί ο αυτοματισμός της ομάδας λειτουργεί απαγορευτικά για αυτά, υπερβαίνει και προέχει του ατόμου, οπότε εκεί ο έφηβος μαθαίνει να αφουγκράζεται και τα «θέλω» των άλλων και να προβαίνει σε υποχωρήσεις που προάγουν τη συνύπαρξη. Επιπλέον, μέσα από την αλληλεπίδραση με τους άλλους ο μαθητής καθρεπτίζει τον εαυτό του, κάνει συγκρίσεις, προφανώς διαβλέπει τις ελλείψεις του, ενδεχομένως να είναι αναπόφευκτες κάποιες

ψυχοπαθολογικές καταστάσεις απομόνωσης ή μειονεξίας, τις οποίες ο εκπαιδευτικός πρέπει να καταστέλλει άμεσα.

Βεβαίως, η συμφωνία και η τήρηση κανόνων είναι αναγκαιότατο στοιχείο που περιορίζει την αυθαιρεσία και δεν παρεμποδίζει τη λειτουργία της ομάδας και αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό και αποδεκτό πριν ακόμη από την εκκίνηση της εκδρομής. Εκπαιδευτικός και μαθητές οφείλουν να αποδεχτούν ορισμένους κανόνες, οι οποίοι συμβάλλουν στη δημιουργία κλίματος πραγματικής ελευθερίας που βοηθάει γενικότερα στη διαδικασία της μάθησης, αλλά και στη σύσταση υγιών διαπροσωπικών σχέσεων που στηρίζονται στην αλληλεπίδραση. Όταν οι μαθητές είναι συνεπείς σε αυτό, καταλαβαίνουν ότι ένας λόγος που η εκδρομή είναι επιτυχημένη οφείλεται και στη δική τους συμβολή ως προς αυτό το θέμα. Αυτό καλλιεργεί πνεύμα υπευθυνότητας και συνέπειας και συμβάλλει στη διαμόρφωση μιας συγκροτημένης προσωπικότητας. Είναι σημαντικό, για παράδειγμα, να φροντίζουν να τηρούνται με ακρίβεια οι ώρες αναχώρησης από τους τόπους επίσκεψης, οι κανόνες ασφαλείας για τη μετακίνησή τους προς το μέσο μεταφοράς, η ασφάλεια των προσωπικών τους αντικειμένων, η προσωπική τους ασφάλεια σε πολυσύχναστους χώρους, η τήρηση μιας σειράς, η αθόρυβη παρουσία τους σε δημόσιους χώρους.

A3. Διάβασες το κείμενο και αποφασίζεις να αναρτήσεις ένα άρθρο 200-250 λέξεων στο προσωπικό σου ιστολόγιο, στο οποίο αναφέρεσαι στους λόγους που σε ωθούν να συμμετάσχεις σε μια σχολική εκδρομή, καθώς και στους κανόνες που επιβάλλεται να τηρηθούν από μαθητές και καθηγητές στο πλαίσió της, ώστε η εκδρομή να θεωρηθεί επιτυχημένη.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΓΓΕΛΑΚΗ-ΡΟΥΚ (1939-2020)

Η σχολική εκδρομή

Στα ποιήματα της Κατερίνας Αγγελάκη-Ρουκ είναι ευδιάκριτη η μελαγχολία, η οποία αγγίζει κάποτε τη θλίψη για τα χρόνια της εφηβείας και της νεότητας που έχουν περάσει ανεπιστρεπτί.

Μες στη βαριά ανία της τάξης

όταν φέρναν δάκρυα τ' ανούσια δευτερόλεπτα
μόνο η ιδέα της εκδρομής άνοιγε την καρδιά μου
τα πούλμαν σαν να τά 'βλεπα έξω απ' την πόρτα της αυλής
κι όπου νά 'ναι, σαν να 'χανε φτερά,
θά 'παιρναν το δρόμο τού βουνού ή της θάλασσας.
Ένα σύννεφο-όνειρο τύλιγε τη μακρινή ημερομηνία,
που έλαμπε όλο κι από πιο κοντά περνώντας οι εβδομάδες.
Και, αχ, η ανυπομονησία αποβραδής, το καλαθάκι με τα σάντουιτς,
το καινούριο παντελόνι κι η βελονιά της τελευταίας στιγμής...
Όταν πια λες στον παράδεισο στρωνόμαστε να φάμε,
όλες οι μικροπεριπέτειες της καρδιάς ανέβαιναν στα χείλια,
ανταλλάσσαμε φρούτα, μπισκότα κι ήταν σαν ξαφνικά
οι φανταστικές σκηνές του νου να παίζονταν στ' αλήθεια.
Εξομολογήσεις στη φιλενάδα,
που, αν και δίπλα σου πάντα στο ίδιο θρανίο,
εδώ στο γρήγορο φως περαστικών τοπίων
λάμπει κεχριμπαρένια μες στο εκδρομικό της το μπλουζάκι.
Ονόματα που τ' άγιαζε ο ψίθυρος,
χάρτινα παιχνίδια με αρχικά «Α! σου 'πεσε το Μ,
ποιος νά 'ναι;». Πρώτο τσιγάρο πίσω από το θάμνο.
«Προσοχή! Οι καθηγητές περνάνε».
Και μετά η επιστροφή σαν θάνατος,
όπως η λίγη νύχτα μπερδεύει τα τελευταία δέντρα της εξοχής
με τα πρώτα σπίτια της πόλης και μερικοί έχουν πια αποκοιμηθεί,
ενώ άλλοι σε υπερένταση τραγουδούν ακόμη.
Μαθαίνω ν' αντιστρέφω το κλάσμα της πρωινής χαράς
με το δάχτυλο στο κουδούνι του σπιτιού.
Τελείωσε, λέω η μέρα αυτή,
που στον ορίζοντα του μέλλοντος γυάλιζε κάποτε,
πλησίασε, μεγάλωσε, ήρθε, τελείωσε.
Έτσι θά 'ναι και με τη ζωή...
Πώς πέρασες; Τι έγινε, πού είναι το πετσετάκι;
Το 'χασες; Η μάνα μου ρωτάει.
Αυτό ήταν... πάει.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1.«Έτσι θά 'ναι και με τη ζωή...»: Με τον στίχο αυτό το ποιητικό υποκείμενο φαίνεται ότι κάνει μια σύγκριση της σχολικής εκδρομικής εμπειρίας της με τη ζωή. Ποια γεγονότα/βιώματα και συναισθήματα της εκδρομής και της ζωής θεωρείς ότι παραλληλίζει;

ή

2. Με αφορμή το ποίημα της Κατερίνας Αγγελάκη-Ρουκ δοκίμασε να αποδώσεις βιώματα και συναισθήματα από δικές σου σχολικές εκδρομές σ' ένα κείμενο που θα έχει τη μορφή σελίδας ημερολογίου.

Μονάδες 25